

EL

MAGAZÍN

Divendres, 24 de juliol de 2020

MÚSICA

Una pel·lícula i una gira per celebrar els 30 anys del disc de Sau 'Quina nit'

ECONOMIA

Els 140.000 euros que rebrà Espanya dels fons europeus no estan exempts de peatge

PONTS

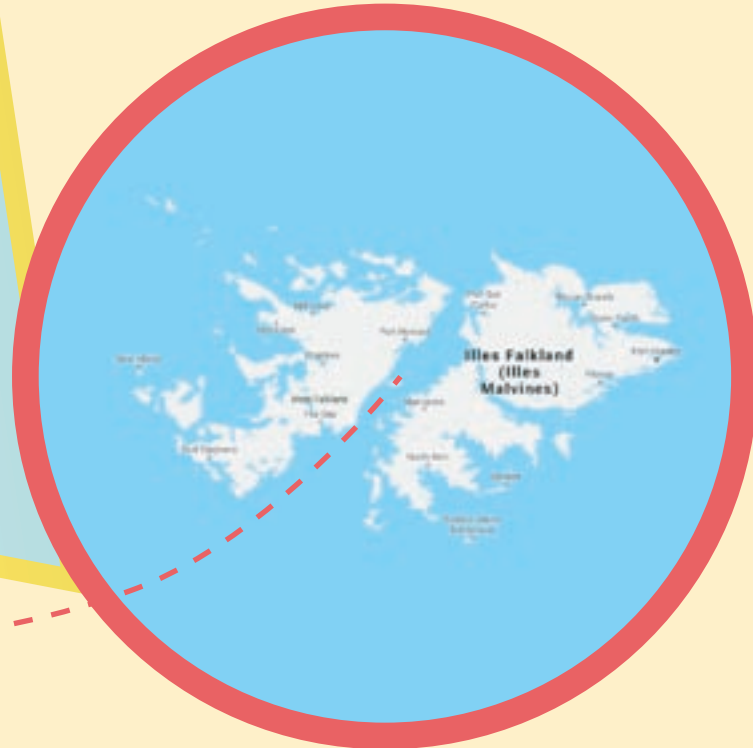
Roda de Ter i el seu pont vell, vetllat per una marededéu que el protegeix

LES MALVINES, FAUNA EXUBERANT

L'arxipèlag és un paradís natural de 800 illes amb 3.000 habitants

VIATGES

Arnau Sañé / Matoke Travel

Molta gent somia en un viatge a l'Antàrtida, però si el que hi busqueu és la fauna única que s'hi troba hi ha llocs molt millors per observar-la. L'Antàrtida és tan gran com un continent, i els animals estan escampats per tot el territori. A més, no hi ha cap tipus d'allotjament, així que si hi vols treure el cap o bé ets un investigador i dorms a les ja nombroses bases científiques que hi ha o bé hi vas dalt d'un creuer. Una de les diferències principals amb la resta de viatges en creuer és que aquí el clima no és agradable, ni el mar una bassa d'oli; per tant, la part del vaixell no és tan de bon portar. De fet, tot el viatge gira al voltant de les parades, que solen ser en punts molt interessants de cara a la fauna. El petit inconvenient, com a tots els creuers, és que el temps fora del vaixell és limitat, i que no ets l'únic que hi viatja. Això vol dir que a cada parada hi ha un parell de centenars de persones amb el mateix anorac vermell llampant que tu, observant el mateix pingüí, fet que pot provocar certa pèrdua del romanticisme esperat en un viatge al continent blanc.

MALVINES: EL MILLOR DE LA FAUNA ANTÀRTICA

No val a desesperar-se. Uns quilòmetres més amunt, davant per davant de la costa argentina, hi trobem les illes Malvines, oficialment conegudes com a Falkland Islands, ja que els anglesos les van colonitzar pels voltants del 1764. Es considera que anteriorment estaven deshabitades. Pràcticament des de la colonització hi ha hagut disputes per obtenir el control sobre l'arxipèlag, principalment amb l'Argentina. L'any 1983, després de la invasió argentina que va desencadenar la Guerra de les Malvines, es va fer un referèndum, en el qual es preguntava als habitants de les illes si volien seguir formant part del Regne Unit. Només tres persones hi van votar en contra, i per tant a dia d'avui continuen formant part del territori d'Isabel II. Deixant de banda les batesses polítiques, si realment esteu interessats en la fauna antàrtica i la idea

del creuer no us acaba de convèncer, no us ho penseu dues vegades, les Malvines són el vostre lloc.

La població total de les gairebé 800 illes de l'arxipèlag no arriba a les 3.000 persones. Per tant, es tracta d'un territori força inhòspit. La capital (de fet l'única població) és Port Stanley, amb quatre botigues, algun restaurant i para de comptar. Aquí és on trobem l'únic aeroport que comunica les Falkland amb el continent, o sigui que és de pas obligat. Això no vol dir que us hagueu de quedar aquí. Informeu-vos bé i visiteu almenys un parell o tres d'illes més. No a totes les illes hi habiten les mateixes espècies de fauna, ni el bitllet d'avió costa el mateix, així que per començar aquests dos factors us poden ajudar a decidir. Les Malvines és un viatge car, però ja que es fa val més fer-lo bé i no quedar malament per quatre rals...

Els animals, per sort, no saben si el seu territori és anglès o argentí, ni els importa. El fet és que la major part de les illes estan pràcticament desertes. La distància més curta al continent (gairebé 500 quilòmetres al punt més proper) i la poca densitat humana les converteix en un paradís, l'autèntica Meca dels naturalistes interessats en la fauna austral.

Els ocells hi són molt abundants, a qualsevol lloc és fàcil veure oques, ànecs, paràsits, corbs marins, albatros, garses de mar, coloms antàrtics, rapinyaires... Però l'atractiu principal són les grans colònies de pingüins, lleons marins i elefants marins. Els animals no veuen els humans com un perill i per tant no tenen cap por de la gent i sempre els tens a prop. I, a més, no hi ha ningú, literalment. Algunes de les illes visitables tenen només dos habitants. Si vosaltres sou dos, sereu quatre persones en una illa de 20 quilòmetres plena de fauna a vessar... no cal dir res més, que deia aquell...

Només aquí s'hi apleguen cinc espècies de pingüins. El pingüí reial, el pingüí de corona blanca, el salta-roques i el de Magallanes són els més freqüents, però, buscant bé, també trobareu alguna parella de pingüí cresta-daurat (o pingüí macarró). Els pingüins reials són els més impressionants, fan gairebé un metre d'alçada i només n'hi ha en dues illes de les Malvines. On n'hi ha, però, hi són abundants i fàcils de veure, ja que com tots els altres no tenen por de la gent i aquests, potser per la seva mida, els que menys. Et pots trobar que estiguis assegut, embadalit observant-los, i un et vingui a inspeccionar i acabi estirant-te el cordó de les sabates tranquil·lament.

Els pingüins salta-roques són els que tenen més admiradors, perquè aquest és el millor lloc per veure'ls amb diferència a tot el món. Estem parlant dels típics

pingüins més aviat petits, amb un plomall groc a cada banda del cap. A les famoses Geòrgia del Sud, per exemple, no n'hi ha i a l'Antàrtida, tampoc. Són menuts i van en grups molt nombrosos. Quan tornen de pescar arriben junts, a vegades en grups de més de cent individus, es dirigeixen a la platja i després a la colònia tot saltant, ja que, com diu el seu nom, són petits escaladors. De fet, instal·len les seves colònies en zones de roques, a vegades prou inclinades, on cap altre pingüí no hi podria accedir. Una bona manera d'eliminar la competència.

Els pingüins no són els únics amb qui compartireu illa. Si aneu a la zona indicada, us atipareu de veure lleons marins i, especialment, elefants marins. Semblen de la mateixa família, però no ho són, ja que els lleons marins *caminen* gràcies a l'articulació de les aletes del darrere. Els

elefants marins, en canvi, no les poden doblegar i s'arrosseguen per terra tot fent botar els prop de 4.000 quilos que poden arribar a pesar els mascles més robustos. Perquè us en feu una idea, seria el pes equivalent a gairebé tres cotxes tipus turisme. Les baralles entre mascles a l'època de zel són un espectacle brutal, que faria encongir el més valent. Tots ells ensangonats, el sexe els fa córrer i els brams i els cops no són fàcils d'oblidar. Quan les cries ja són una mica crescudes (més d'un metre), les femelles les abandonen a la platja i elles soles aprenen a espavilar-se. És llavors quan les orques aprofiten per omplir la panxa a base d'un àpat fàcil i a l'abast. Això vol dir que, si hi aneu quan és el temps, és fàcil veure alguna família d'aquests majestuosos cetacis nedant arran de costa a la recerca de menjar.

- L'estacionalitat és molt important. La millor època va d'octubre a març, però a cada mes us trobareu un espectacle diferent. Haureu de triar, si voleu veure baralles d'elefants marins no veureu pollets de pingüí... El més recomanable és deixar-vos aconsellar per un expert.
- El transport entre illes es fa en avioneta. Cal tenir-ho lligat amb temps perquè no hi ha vols regulars. La companyia s'organitza i vola només quan té clients. A cada avioneta hi caben un màxim de sis persones.
- Hi ha dies bons, però moltes vegades el fred i sobretot el vent són capaços d'imposar-se davant l'emoció de l'espectacle natural de les illes. Aneu preparats i porteu tot el que cregueu necessari per resistir les inclemències del temps.

- L'allotjament és molt limitat en general a tot l'arxipèlag. És recomanable preparar el viatge amb un any d'antelació per assegurar-se de trobar lloc als punts desitjats.
- Algunes illes no tenen cap restaurant i amb prou feines una botiga tronada. Cal tenir-ho en compte i arribar-hi carregat. Un cop ets a lloc, una bona idea és fer-te un itinerari, marxar a peu de bon matí i endur-se el dinar i fer un pícnic, per exemple, al costat d'una colònia de pingüins. Probablement no veuràs cap altre ésser humà en tot el dia. Això sí, cal tenir en compte esborrar tots els rastres de deixalles un cop marxem, només faltaria espantllar un paratge natural com aquest!
- L'idioma més parlat és l'anglès, però trobareu molta gent de nacionalitat principalment xilena que parlen espanyol. La major part hi passen la temporada treballant al sector de serveis (neteja, hostaleria, etc.).

AGÈNCIA DE VIATGES

Pg. Domènec Sert, 1, TARADELL
93 131 46 65 / 636 85 38 80
info@matoketravel.com

OPINIÓ

**Pere Martí
i Bertran**

Les revistes escolars

Les llargues hores de confinament, com a molta gent, m'han servit, entre moltes altres coses, per fer endreces diverses; endreces que m'han comportat més d'una sorpresa, majoritàriament agradables, que sempre van bé en una situació tan negativa com la que hem viscut. Una d'aquestes va ser la troballa, en un racó d'armari, d'un bon nombre de revistes escolars: més de vint-i-cinc títols diferents i dels llocs més diversos, ja que a les dels centres on he treballat al llarg de quaranta anys ben bons de docència se n'hi afegien unes quantes d'escoles que he visitat al llarg de vint anys també ben bons de visites escolars per parlar de llibres meus.

Són revistes, com he dit, variades en tot: en les mides, el format, el disseny, la impressió, els continguts... Totes, però, tenen una característica comuna molt important: majoritàriament publiquen textos de l'alumnat, molt variats també, però amb un pes important de la creació literària, dels textos lliures... En definitiva, són una bona mostra de la força creadora del món de l'ensenyament, que en bona part explica que, tot i ser una cultura minoritària i sobretot minoritzada, tinguem un planter d'escriptors, de periodistes, d'assagistes tan important: les pràctiques es comencen des de ben petits i es plasmen en paper

(ara la majoria ja són digitals, tot sigui dit), perquè en pugui gaudir tota la comunitat escolar, incloses les famílies naturalment. Reforçant aquesta idea, he de dir que moltes tenen un número especial dedicat als concursos i als treballs relacionats amb Sant Jordi i que en alguns casos només publiquen un número a l'any amb les creacions literàries i artístiques del dia del llibre i de la rosa. No hi ha dubte que aquestes publicacions són un petit tresor, un patrimoni cultural que no podem deixar perdre i que per desgràcia deu estar força en perill, perquè d'aquestes revistes no se n'han de presentar exemplars ni al dipòsit legal ni a la Biblioteca de Catalunya, ni als arxius comarcals... Quantes se'n deuen haver perdut? No hi vull ni pensar. Les meves, les he pogudes salvar, si em permeteu la paraula, ja que l'arxiu del monestir de les Avellanès me les ha acceptades per enriquir el seu fons. Permeteu-me de fer-ne un petit inventari, perquè resulta significatiu, ja que és una prova de com estan d'esteses i, sobretot, de la diversitat i l'enginy de molts dels noms que tenen, tot mostra d'aquesta voluntat de ser i de fer un país més ric i més culte, en la qual els ensenyants sempre hem estat compromesos.

Vet aquí el tast de les revistes que tenia a casa, que he agrupat per comar-

ques. No cal dir que hi predominen les del Penedès i la Garrotxa, en les quals he treballat durant més anys, i les de la Plana de Vic, on vaig néixer i on sovint visito escoles. Del Penedès tenim *Lligams* (Sant Sadurní d'Anoia), *El pàmpol* (La Múnia), *Soca-rel*, *A més a més*, *El xerraire*, *El Full*, *Tal com sona*, *Aula B18* (totes de Vilafranca del Penedès), i cinc més de l'institut Eugeni d'Ors de Vilafranca, on he treballat durant més de trenta anys: *Els estudiants parlen*, *As d'Ors*, *Can Xenius*, *El Bocamoll i Apa, som-hi tots*. De la Garrotxa: *Crosca* (Santa Pau), *Tot de Tots* (Sant Joan les Fonts), *Els 4 gats*, *Xivarri*, *L'arada*, *I.B. Montsacopa* i *Escola Llar* (totes d'Olot). De la Plana de Vic: *Boira baixa!* (Malliu), *Xerraire* (Sant Quirze de Besora) i *Clarinet* (Vic). I de llocs ben diversos: *La Rampa* (Caldes de Montbui), *Lligam* (Escola Normal de Perpinyà), *L'aprenent* (El Prat de Llobregat), *Escola* (La Seu d'Urgell), *Plecs*, *Quaderns Garbí* i *PUB-21* (totes tres d'Esplugues de Llobregat), *Tots i Enclar* (Andorra) i *Escola Thau* (Barcelona). Que quedi clar que aquestes només són la punta de l'iceberg, quatre exemples d'una premsa tan poc estudiada i tan poc valorada com és l'escolar i que algun dia algú haurà d'estudiar, potser amb alguna tesi doctoral, i posar en valor, com es mereix.

Carles Duarte

Ameba

Si la nostra existència té en el naixement i en la mort les fites que la delimiten, l'experiència de l'embaràs és per a una mare una de les més intenses des del punt de vista físic, per la transformació que es produeix al seu cos, però també en el vessant de les emocions. Percebre com va emergint dins teu una altra vida fins que t'adones que conviu en tu dos cors diferents genera una consciència nítida del fil que uneix les generacions. La poeta Anna Gual en parla al seu llibre *Ameba*, que va guanyar el Premi Cadaqués a Rosa Leveroni del 2019. No ens trobem pas davant d'un poemari ensucrat que descriu l'embaràs d'una manera idíl·lica i romàntica. *Ameba* és una obra escrita des d'una consciència crítica, lúcida i profunda del procés que ella mateixa va experimentar amb la seva filla Lisa ("La nena s'esdevindrà / dins l'habitació hermètica"). Ben acompanyada de les il·lustracions de Gala Pont i de l'epíleg de Caterina Riba, Gual ens proposa una aventura literària valenta i convincent.

En un dels primers poemes del volum, *Crom*, escriu: "Començar el vers pel final. / Recomençar. / Avantnéixer. // He dit avantnéixer. / Calia dir postmorir / Calia dir pensar cap endarrere". Hi emergeix la idea de cicle. I tot seguit es planteja el vincle amb què arrenca a ser dins seu sense que ho pugui veure: "Potser el moviment de l'invisible / trastocant parets de vísceres". D'aquest mirar-se endins, en sorgeix una percepció d'abisme i una colpidora imatge poètica: "L'interior de l'ésser humà / és una tempesta nocturna". Anna Gual destil·la el que va succeint en uns versos que són ferida oberta. Però qui escriu quan escrivim? Gual hi respon: "Quan la mà escriu / es fa palès que hi ha un narrador / que pensa mentre invoca". M'he referit als cors que conflueixen. Gual anota a *Ameba* "El buit / entre batecs / ens unirà". I en un poema on reprèn el tema del jo doble afegeix: "On acaba el teu alè i on comença la meva respiració?".

Un dels eixos del llibre és el sentit de persistència i de represa. Gual ens diu:

"Seguir llegats. / Invocar petjades. / Construir organismes. / No morir mai". I, més endavant, en un poema que duu per títol precisament *Reiteració*, conclou: "I caldrà acceptar / que hi ha una mort que sempre reneix". Anna Gual assumeix el trencament que comporta respecte a la vida prèvia el naixement de la filla ("On és la quietud? / On és el silenci de la llar?"). Però també inicia un diàleg amb la seva filla ("Ets la resposta / a les preguntes que vaig heretar") on ressona el lligam del que som amb l'univers. Una de les claus de la lectura d'*Ameba* ens l'ofereix el poema *Estructures*: "Però perquè ens sorprenen tant / els trets compartits / si venim tots / d'allà mateix? // Si som els clons del mateix clon. / Si som el motlle primer. // Si en som un de sol". Del que he anotat fins ara podria quedar la impressió que *Ameba* és una obra on domina el pensament. Però l'emoció hi adquireix un protagonisme decisiu en versos bellíssims com aquests: "No tinguis pressa. // T'esperem a la frontissa de les coses / que amb els anys envelleixen".

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Europa, encara

La Unió Europea ha donat finalment una prova de la seva existència i de la seva voluntat de continuïtat futura. Després de mesos de posar-se de perfil en el tema de la pandèmia i deixar que els països més afectats haguessin d'afrontar de manera aïllada el seu impacte, finalment ha fet una aposta per sindicat els esforços de recuperació de les seves economies així com per l'acció solidària. Els silencis i actituds displicents d'aquests mesos han fet molt mal a la mateixa noció de *comunitat*. Que finalment hi hagués un acord per injectar fons rellevants a unes economies molt tocades no era només imprescindible per a la reactivació sinó també per donar sentit a una comunitat que té, a més dels anglesos, cada vegada més desafectes. L'euroescepticisme ha augmentat de manera significativa entre la ciutadania de tots els països. L'anomenat Fons de Recuperació i Resiliència que s'acaba d'aprovar, encara que probablement modest en el seu abast, significa apostar per poderosos estímuls públics de cara a la recuperació d'un esdeveniment molt debilitades i amb tendència depressiva. És assumir, malgrat les resistències conservadores, que no és amb polítiques restrictives i d'austeritat com se superen les situacions contractives, sinó amb programes d'expansió fiscal. Un muntant global de 750.000 milions d'euros, la meitat dels quals tenen forma de subvenció i l'altra de préstec, que impactaran de manera prioritària a Itàlia i Espanya amb

209.000 i 140.000 milions d'euros reparats, respectivament.

En el cas espanyol, un èxit diplomàtic i polític innegable per a un govern que veu reforçada notablement la seva posició política i que, ara sí, té expectatives raonables que la legislatura tingui continuïtat. Una plantofada per a les dretes parlamentàries que havien fiat la seva estratègia d'enderrocament de l'actual majoria esquerrana en el "quan pitjor, millor" d'un fracàs en la negociació europea. Per aconseguir aquest acord que ara el conjunt de la UE branda com

Un èxit diplomàtic i polític innegable per a un govern que veu reforçada la seva posició política

a l'expressió d'una Europa cohesionada, els països mediterranis han hagut de suportar de manera estoica tota mena de retrets, humiliacions i mecanismes de control per part d'un conjunt de països relativament petits que s'han erigit, ves a saber en nom de què, en els defensors i garants del rigor i l'ortodòxia econòmica més liberal i que no deixen de passar per la cara al sud un suposat caràcter dilapidador de recursos públics. Els eloqüents autoanomenats països *frugals* han marcat l'agenda i han limitat l'abast i naturalesa dels acords en nom

del valor de l'austeritat que diuen representar i apel·lant al seu caràcter modèlic en tant que economies poc endeudades i que tenen un dèficit estructural proper a 0. Països petits i sanejats com els nòrdics o bé Àustria i els Països Baixos. Ha estat sobretot el líder conservador holandès Mark Rutte qui ha protagonitzat els pitjors episodis tot representant la cara europea menys solidària i amb un notori supremacisme i superioritat moral ancorada en el caràcter estricte de la seva cultura protestant. Ha d'haver estat difícil acceptar lliçons d'un país que ha dinamitzat la seva economia ja fa dècades a base de constituir-se en un paradís fiscal al bell mig de la Unió Europea, que exhibeix la prostitució al carrer com un dels seus atractius turístics i que, antany societat multicultural i integradora, exhibeix ara una part de la seva ciutadania notables dosis d'actituds excloents i xenòfobes.

En tot cas, bé està el que bé acaba. Les actituds limitadores de l'europeisme es poden entendre en alguns casos en clau de política interna dels països. La imatge d'una Europa *malbaratadora* resulta molt potent en algunes societats i els seus líders s'afanyen a exhibir actituds de rigorisme que resulten molt antipàtiques en altres. És el preu necessari a pagar per una construcció europea fràgil i parcial, feta de cultures molt diverses quan no sovint confrontades. La seva unitat sempre serà dèbil, precària i incompleta, tant com necessària i imprescindible.

Eduard Roure

BADLANDS

Mentir bé

M'ha semblat sentir o llegir en algun lloc que en la retransmissió televisiva dels partits de futbol oficials que s'han reprès amb les grades buides després de la pandèmia s'ofereix la possibilitat que l'usuari incorpori, si ho desitja, una simulació de soroll ambiental. Imaginar-me un espectador televisiu acompanyat de bon grat la ficció sonora i fent-la bona com a substitut de l'antiga fragor m'ha abocat a una noció d'absurd d'allò més preclara. Si el futbol que es disputava abans dels dies extraordinaris ja es revestia d'una ficció palmària en la seva prau ingènua de creure's no vehicle d'ingents ingressos monetaris per als inversors i beneficiaris que pertoca, sinó espai mític on dirimir enfrontats orgulls identitaris de classe o comunitat —obviament la contradicció de fer-hi concórrer esquadres formades per desvinculats mercenaris de procedències diverses—, ara regala un últim artifici de fireta per

a ànimes de complaença barata. El convenciment que el futbol no era aquella expansió mítica vivia lligat i emmordasat, per la força de la ficció, al fons de les consciències amb una ardor gairebé heroica, per pura i comprensible necessitat del principi de sentit, però això nou del soroll ambiental és un infantilisme tronat, que faria riure si no espaordís per la facilitat amb què aconsegueix consolar l'auditori. Reprenent la idea: la ficció sofisticada afavoreix, redimeix o com a mínim disculpa el consumidor; la ficció òbvia, incapaç d'amagar les costures de la mentida, el deixa retratat. Aquest consumidor és el gandul vocacional, o encara pitjor, aquell que ja no sap divertir-se. Quan llegeixo una novel·la o veig una pel·lícula, sé que són dolentes tan bon punt pretenen engaltar-me el soroll ambiental dels estadis de la pandèmia —"premi aquí i cregui-s'ho"—; quan em recorden, per naturalesa de badoques

incorregibles i acomodaticies, que són trista mentida.

Permeteu-me l'apunt autobiogràfic, de to confessional, que tanta fortuna arreplega avui dia en cercles de literats o cronistes amb vocació original i un pèl narcisista. La confessió és la següent: durant algunes èpoques de la meua vida, vaig ser intermitentment posseït per la lucidesa viciosa que la literatura era mentida, i l'espectacle tot, i l'amor i l'amistat, quina infecunda tristesa, i em sorprenia immune als millors encants de la ficció sofisticada. Per això exulto quan esgarrapo una hora de neta suspensió de la credibilitat. I quan llegeixo, miro pel·lícules, escolto música, passejo o fins i tot cometo l'excentricitat de veure un partit de futbol, ja no tolero que em facin passar bou per bèstia grossa. El suprem art de mentir també hauria d'esforçar-se per fer-me més intel·ligent del que soc.

NOVETATS EDITORIALS

'M'explico'
Carles Puigdemont / Xevi Xirgo
La Campana

“El més senzill i còmode hauria estat no fer aquest llibre. Durant força temps he sospesat l'oportunitat de desar-lo en un calaix la clau del qual la tinguessin generacions futures.” Però Carles Puigdemont, 129è president de la Generalitat, va decidir explicar-se, i en col·laboració amb el periodista Xevi Xirgo ha publicat aquest testimoni d'un temps convuls.

'Catalunya zona zero'
Quico Sallés
Rosa dels Vents

Quico Sallés és un dels periodistes que en les setmanes més dures de la pandèmia no va deixar de voltar pel país. Un país desert, amb places i carrers buits, mentre als hospitals es lluitava sense descans i molts treballaven perquè allò més essencial no manqués. El relat d'aquells dies, amb moltes històries humanes, emergeix en aquest llibre.

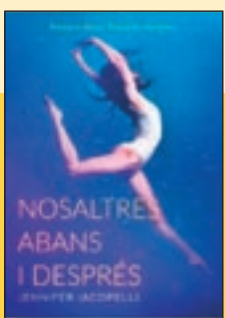
'Eixamplant l'esquerda'
Josep Costa
Ed. Comanegra

L'actual vicepresident del Parlament dona el seu testimoni del moment pel qual passa la política catalana. “De la unitat independentista el més important és que sigui independentista, no que sigui unitat”, afirma. Un text que no defuig la polèmica, escrit per algú que arriba de nou a la política, des del compromís amb el referèndum de l'1-O.

'Història d'un barret medieval'
M. Aymerich / Llibres de l'Índex

Història d'un barret medieval és un viatge en el temps amb la companyia del rei Pere el Cerimoniós, d'un escultor díscol, d'un venedor de capells que tenia el seu obrador a tocar de l'església de Santa Maria del Mar de Barcelona i guiats per altres personatges reals, sagrats, històrics i literaris que ens portaran a conèixer un modest i popular barret.

'Nosaltres abans i després'
Jennifer Iacopelli / La Galera

Els no celebrats Jocs Olímpics de Tòquio i el moviment Me Too són el teló de fons d'aquesta novel·la juvenil que parla de la pressió a què estan sotmeses les esportistes d'elit, barrejada en alguns casos amb abusos sexuals. A la protagonista, una gimnasta de 17 anys, li passa això, i no totes les integrants del seu equip li donen suport.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

endrets
Geografia Literària dels Països Catalans
www.endrets.cat

Llorenç Soldevila

Forat de Sant Ou

“ LO COMTE ARNAU

Lo comte de Mataplana ne tenia dos cavalls: l'un era blanc com la gebre l'altre fosc com lo pecat. Malhaja lo cavall negre, Benhaja lo cavall blanc.

(...)

Quan sortia de la vila semblava un esperitat: corria lo cavall negre, corria com si volàs, tantost per les altes cimes com pel fons del xaragall. Los gumbernesos se senyen quan lo veuen desbocat. Los llops d'aquelles muntanyes lo segueixen udolant, alguns d'ells per simpatia, los altres olorant carn, que n'esperen un bon àpat més amunt o més avall: Sos ulls semblen llumenetes, llumenetes infernals. Al sentir sa udolissa lo comte s'és esglaiat, voldria girar lo poltre mes ja no el pot aturar. Malhaja lo cavall negre, Benhaja lo cavall blanc. ”

Jacint Verdaguer

AUTOR

Jacint Verdaguer (1845-1902)

OBRA

'Aires del Montseny'
Ed. Proa, 2005

INDRET

Forat de Sant Ou

MUNICIPI

Gombrèn

COMARCA

Ripollès

Segons la tradició aquest forat o avenc era l'entrada d'un suposat passadís subterrani que el comte Arnau tenia per arribar al claustre del monestir de monges de Sant Joan de les Abadesses o al de Sant Amanç, suposadament situat a la falda del Taga. Aquesta cavitat natural va ser explorada per primera vegada l'agost de 1901 per mossèn Norbert Font i Sagué. La cavitat té 97 metres de profunditat amb una sala final de 13 metres de llargada per 35 d'amplada. A la llinda del forat hi escau la lectura del poema, d'aire popular, que Jacint Verdaguer, que va fer dues estades el 1878 i el 1881 a Montgrony, va dedicar al mite. Moment oportú per fer-ho perquè ara es publica el volum de l'Obra Completa de Verdaguer que correspon al llibre en què està inclòs, *Aires del Montseny*.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

130

LÈXIC

Dos mots que sentim dir: 'pachorra' i 'bodrio'

La setmana passada vam veure adjectius que poden funcionar com a sinònims de lent, però ens havíem deixat coses dins el tinter i avui ho explicarem.

Es tracta de dues paraules que sentim dir de vegades, sobretot en gent jove, i que convindria reemplaçar-les per d'altres que sempre s'han dit. La primera és *pachorra, que ve del castellà, no figura com a mot normatiu en el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans i simplement vol dir 'parsimònia'. En el llenguatge familiar també podríem usar cançoneria, gansoneria o ganseria. I en un llenguatge més literari, indolència.

Un altre significat que pot prendre pachorra

és el de calma, tranquil·litat o flegma. Se sent dir "Aquell té una pachorra!", quan el que diríem normalment és "s'ho pren a la fresca" o "té el fetge gros" o bé "no es posa pas pedres al fetge", entre d'altres. En lloc de "Quina pachorra!" podem ben dir "Quina calma!" o "Quina parsimònia!".

L'altra paraula és *bodrio, que s'utilitza per fer referència a les coses mal fetes, mal executades o no reeixides, sobretot artístiques. En aquest cas, convindria fer servir nyap, bunyol, patafi (fins i tot n'hi ha que diuen pitafi), pasterada o pastitxo: "Aquella pel·lícula és un nyap". Però, en fi, podeu triar la que us agradi més.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

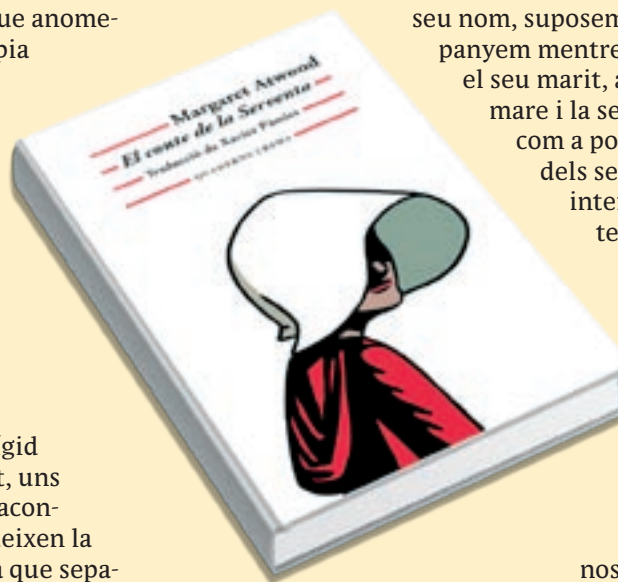
www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

CRÍTICA LITERÀRIA

Mònica Llorente

Una distopia feminista

El conte de la serventa és el que anomenem una distopia. Una distopia és el contrari a una utopia, una antiutopia, una societat imaginària amb el pitjor, completament indesitjable en si mateixa. En la línia de 1984 de George Orwell, *Fahrenheit 451* de Ray Bradbury, *Un món feliç* d'Aldous Huxley, ens presenta un futur implacable, en el qual, amb l'excusa del terrorisme islàmic i sota el rígid paraigua de l'antic testament, uns teòcrates ultraconservadors aconseguen el poder i constitueixen la República de Galaad. La línia que separa els drets humans de l'autoritarisme sovint és massa fina, la història és plena d'exemples, i la República de Galaad amb les seves estructures de poder ràpidament esdevé una trampa per a les dones, relegades a simples objectes. Offred, anomenada així per ser propietat del comandant Fred, és sistemàticament violada per ser receptora del fill del seu comandant. Vestida amb un simbòlic vermell no pot negar-se, no té dret a res, i viu sota l'amenaça de ser enviada a les colònies, on l'espera una mort gairebé segura. Escrit en primera persona, amb un estil descriptiu, sovint fred, ens situa constantment en el punt de vista de l'Offred, el seu dia i les seves nits, la relació que estableix amb el seu comandant, amb les Martes, amb les altres serventes. No tenim la certesa del

seu nom, suposem que és June. L'acompanyem mentre recorda el passat amb el seu marit, amb la seva filla, la seva mare i la seva amiga Moira. Veiem com a poc a poc es van apoderant dels seus drets, del seu cos, per intentar reduir-la a un objecte.

És un llibre intensament feminista, amb més actualitat de la que segurament imaginem. El protagonitza una dona, això no succeeix en cap dels llibres citats anteriorment, però quedar-nos aquí és tan sols gratar

la superfície. Ventres de lloguer, consentiment, extremisme religiós, no ens sona a debats de rabiosa actualitat? No ens recorden a alguns discursos ultradretans força recents? Segurament no serà una fotografia exacta del que ens podem trobar el dia de demà, però si llegim entre línies, no veiem els detalls com alguna cosa ja coneguda?

Però l'Offred no és una dona resignada disposada a acceptar submisament el seu destí. El seu relat, a mesura que avança en el temps, va pujant en el to de ràbia i odi cap als seus opressors. El final, que òbviament no explicaré, ens dona un bri d'esperança. No tot està perdut a la República de Galaad, podem trobar sororitat i empatia, rebel·lió i inconformisme. *Nolite te bastardes carborundorum.*

EL CONTE DE LA SERVENTA

Autora: Margaret Atwood

Traducció: Xavier Pàmies

Editorial: Quaderns Crema

Any d'edició: 5a edició, març de 2018

Nombre de pàg.: 360

4+ CONCURS NARRATIVA CURTA

TRITRAGÈDIA

Carles Rosas Campdevàrol

Il·lustracions: Maria Peix

MELINDA

Queien les fulles sense ser seques del tot. Feien una dansa circular, ascendent i descendent alhora. Finalment planejaven fins a dipositar-se suaument al terra. El seu destí era ser arrossegades, trepitjades, regades per un gos... El destí d'una fulla avorrida al peu del banc d'un parc va ser que l'aixafés una bota de color marró clar, del número 36, alta i que enfundava uns pantalons texans molt gastats.

De cop i volta, la fulla va quedar xopa. Al seure al banc, a la Melinda se li va vessar el suc de préssec del recipient que estrenyia massa fort amb la mà. Estava enrabiada, nerviosa, violenta.

Deixà la bossa sobre el banc. Li faltaven dits per escriure al telèfon. Descarregava ràbia i retrets originats pel món sencer amb la seva germana, la Tènia, tres anys menor que ella.

La Tènia, amb els seus 23 anys, era una esponja curativa. Absorbia totes i cadascuna de les crisis de la Melinda. De la naturalesa que fossin. La Melinda sovint tenia problemes emocionals amb la família. I no és que no es portessin bé; el problema era la mateixa Melinda i la seva crisi d'identitat. Un dia estava centrada, i a l'endemà era una pobra desgraciada en un món desprietat.

La Tènia no responia, no deia res. Començà a caminar més calmada, com buida. Malgrat no tenir resposta ni comentari, semblava que haver buidat el pap l'havia ajudat. Tenia gana i regirà la bossa; trobà una poma, el cor de la qual de seguida ocupà un lloc en una paperera.

Eren les 11 del matí i s'adonà que hi havia dues nenes jugant al parc. Li estranyà que no fossin a escola. Les nenes jugaven a corda, saltaven i reien. Cantaven cançons, dolces i evocadores.

Odiava les cançons infantils. Li feia ràbia el record de l'absència de la seva mare. El seu pare català, casat amb una uruguaiana. La Melinda mai va conèixer els seus avis materns, mai van venir a Catalunya. La seva mare anava a l'Uruguai una temporada cada un o dos anys, i mai se l'emportà.

Sempre que la Melinda li demanava al seu pare d'anar tots mar enllà, ell li cantava aquella horrosa cançó: "aaaal Uuuruuuguay-guay, yo no voy-voy, porque teeeemo naufragaaaaa"... Ella sempre es posava trista amb aquell record.

S'havia relaxat, respirava suaument mentre veia dos coloms barallar-se perseguint una grossa engruna de pa sec al terra. El sol li escalfava el clatell, i quan es girava l'enlluernava i li feia tancar els ulls. Va mirar l'hora. S'encaminà cap a l'estació de tren. Pensà que li enviaria alguna cosa a sa germana per tranquil·litzar-la; abans s'havia posat histèrica.

Entrà a l'estació, i era freda. Aquell entorn fosc i fresc li agradava. Gairebé no hi havia ningú, i era relaxant.

Rebuscà, tot caminant, dins les profunditats de la bossa de mà, i després de descartar l'ús immediat d'un set de maquillatge, una novel·la, un plàtan nan molt madur, una bossa de pipes i el carregador del telèfon, trobà per fi la bitlletera.

Aprofità per llençar en una paperera un niu de mocadors de paper bruts i revoltats que habitaven a la bossa, i va voler desfer-se del petit plàtan també, sense adonar-se que el seu destí final no va ser la paperera, sinó el terra de l'estació.

La màquina expendedora de bitllets no funciona-

va. Anà a la taquilla i no hi havia ningú. Esperà uns minuts, i seguia sense aparèixer ningú. La Renfe és així, pensà.

Se sentí una estrepitosa melodia. Era el telèfon d'un home que entrava a l'estació. I com tardava a respondre... cada cop augmentava més el volum d'aquella música, quin temperi!

La Melinda volia fugir d'aquell so horrible, i com que aquell home, que anava carregat com una mula amb tot de caps i bosses, no responia al telèfon, intentà refugiar-se als lavabos de l'estació. Estaven ben bé al costat de la taquilla, i s'hi endinsà ràpidament. Hi havia dues portes més a dins. S'encaminà cap a la porta de la figura femenina, i aquesta s'obrí de cop sola des de dins... es va esdevenir la tragèdia...

LLORENÇ

Tant i tant que havia de ploure! En Llorenç ja s'havia fet pagues de passar-se el dia feinejant a la baraca de les eines, fent inventari d'estris i mancances de materials, gaudint del so de la pluja repicant al sostre ondulat de plàstic i veient com la natura aèria regava la natura terrestre.

En canvi allà estava, sota un bon sol i fent ruta per la ciutat, de plaça en plaça, amb els estris de podar, plantar i tota la paramenta forestal. I sol. Sense ningú de la brigada que l'acompanyés. Tots molt ocupats, i la seva companya habitual, la Margalida, malalta al llit amb una senyora grip.

Eren prop de les 11 i ja estava fos. Tot era anar amunt i avall, desenrotllar les mànegues, descarregar sacs de terra i adob per a les plantes, fer-los servir, tornar a enrotllar les mànegues... La plaça de l'església i el jardinet del passeig ja estaven fets. Mancava el parc de l'estació i tota la zona de l'ajuntament i el museu.

Aparcà la camioneta al pàrquing de l'estació, i decidí que era l'hora de l'esmorzar i el descans.

Per no perdre temps, mentre la seva ment assaboria un batut de xocolata tot endrapant unes galetes toves, agafà tot de saquets i bosses plenes de grana. Mentre delectava els dolços, aniria agrupant en paquets totes les llavors que havia de plantar més tard davant l'ajuntament i el museu.

Li faltaven mans i butxaques per portar-ho tot. No va voler posar en perill de caiguda el batut i el paquet de galetes, que eren farcides de melmelada de préssec, i ho ficà tot en un orifici de la granota, prop de la cintura.

Per sort, l'entrada a l'estació era ben a prop. Falta venen poques passes per arribar a la porta, i ja feia el gest amb el braç esquerre per empenyar-la, quan li sonà el telèfon. Notà la vibració a la butxaca de la granota, i sonà una música espantosa de reggaeton a tot volum. Com podia ser que sonés aquella melodia?!

Allargà el pas amb pressa i empenjà la porta. Entrà a l'estació tot recordant la tarda anterior. La mirada de brivall de la seva filla Júlia en tornar-li el telèfon, tot dient que havia fet una foto...

La seva coordinació es va afectar del ritme, i no podia sostenir totes les bosses i capsetes que portava. S'aturà en sec, avançà de nou... Volia ficar la mà a la butxaca i no podia. El peu dret li va avançar, sobtadament, fins l'infinit.

En posició gairebé horitzontal, a un metre del terra, veié tot de bosses llançant llavors a l'univers, un petit plàtan creuant la via làctia... s'aturà el temps i tot semblà anar a càmera lenta, sortit

d'una escena de la pel·lícula *Matrix*.

Aterrà sobre dur i es dutxà de bosses, capses i llavors. Quin mal. Notà una sensació tova i humida prop de la cintura, i veié esclafat el seu esmorzar contra la granota. Feia molt mal efecte...

El telèfon callà. Una parella que hi havia a l'estació el mirà, rigué i marxà.

Es quedà assegut, estabornit, mirant el terra tot ple del seu material. S'incorporà i arrossegà amb el peu tot el que va poder cap a un racó. Estava sol. No hi havia personal de la Renfe.

Anà cap als serveis; es volia rentar i potser trobaria una escombra per recollir l'escampall. En obrir la porta, es va esdevenir la tragèdia...

PALOMA

Que dur se li faria el dia. A qui se li acut sortir de copes fins a la matinada, havent de treballar l'endemà!

Amb penes i treballs va poder sentir el despertador i llevar-se. El mirall del lavabo li tornà una imatge de vampiressa, pàl·lida i amb els ulls vermells.

Rentar-se la cara i pentinar-se no van millorar massa el seu aspecte.

No va poder esmorzar. Efluvis alcohòlics li recorrien l'interior fins la gargamella. Tot eren basques.

Es posà l'uniforme de la Renfe i sortí al carrer a la recerca d'aire fresc. Aniria caminant fins a l'estació, per espavilar-se.

Un sol preciós l'acompanyà fins a la porta. El personal de neteja ja estava acabant i a punt de marxar. Entrà a la taquilla i ni obrí el llum ni apujà les persianes. Foscor i tranquil·litat uns minuts l'ajudarien a centrar-se; encara li ballava el cap.

Tot va anar prou bé les següents hores. A poc a poc, la Paloma va recuperar la compostura. S'expressava millor amb el públic i li tornà el color a la cara. I la gana.

Aprofitant que no hi havia ningú, posà el rètol de "torno en 5 minuts" i anà ràpidament a la cafeteria de la plaça. Hi havia poc moviment; tot just dues nenes que en lloc d'estar a escola saltaven a corda, i una noia enfurismada renegant a crits i escrivint al telèfon.

Com que havia trucat avisant que hi anava, ja tenia preparat un croissant i un cafè amb llet. La sort li va somriure, i quan tornà no hi havia ningú esperant a la taquilla. Deixà el croissant davant el teclat de l'ordinador i el cafè amb llet sobre l'estora del ratolí.

Es disposava a endrapar el croissant que ja s'acostava als seus llavis, quan sonà el telèfon. El tenia dins la bossa. Allargà la mà i el trobà de seguida.

Era en Ramon. A veure com li aniria la ressaca, a ell... Despenjà i es ficà el croissant a l'orella. Seré ruca?!?, cridà.

Amb un somriure rabiós als llavis, impulsivament, ho deixà anar tot a terra. Telèfon i croissant aterraren sota el taulell. Se sentia en Ramon que parlava. S'ajupí i tenia el croissant a tocar, però el telèfon havia marxat fins a tocar la paret. S'estirava

i era lluny de l'abast dels seus dits. S'agafà al taulell amb una mà per estirar-se més, i arrossegà l'estora del ratolí, que alhora va fer caure el cafè amb llet sobre seu. La cremada a l'esquena, curiosament, li feu mal de cap de la reacció! Croc!

Sortí de sota el taulell aixafant amb ràbia el croissant i engegant el Ramon a fer punyetes.

Es ficà al lavabo de noies, renegant.

Es tancà i sospirà davant del mirall.

Es remullà el cap, fent-se fregues.

La taca de la camisa la taparia amb la jaqueta.

S'havia quedat sense esmorzar.

I sense gana.

Es rentà la cara i es relaxà.

Es va fer un ganyot de somriure al mirall.

Tot controlat!

Se sentí més serena i volgué marxar.

Però no. La porta no la volia deixar sortir. El pany no obria. El pestell no reculava. Per més que movia el pom, aquest baixava i pujava boig, sense oposició. El mecanisme no treballava. Ai mare... els nervis la devoraven!

Restà en silenci. Tancà els ulls. Concentrada, va recordar que la porta s'obria enfora... reuní la fúria que sentia a les seves cames... va prémer les dents... i sortí disparada cap a la porta... Paaaamm!

Es va esdevenir la tragèdia...

TROBADA TRÀGICA

En pla zenital, l'acció-reacció es va veure espectacular. Un vodevil de portes obertes i persones caigudes.

La porta interior del bany del lavabo de senyores s'obrí estrepitosament deixant aparèixer una dona uniformada que semblava un coet i s'estampava contra la paret del davant.

Alhora, la porta trampolí impactà contra una noia que s'hi acostava, que sortí disparada contra la porta exterior que donava a l'estació. Just en aquell moment, la porta es va obrir miraculosament.

La noia la travessà a reacció i atropellà l'home que acabava d'obrir. El senyor, agafat al pom de la porta, no resistí el cos a cos i caigué de cul a terra, com un farcell, i amb la noia a sobre.

Jugada mestra! Digna del billar a tres bandes! Strike! Totes les bitlles a terra! Triangulació per emmarcar! Tombada de peces de dòmino espectacular!

La Paloma s'incorporà. Vermella de ràbia i vergonya, se'ls mirava a tots dos a terra. I es fregava la testa per segon cop. Quin mal al cap!

La Melinda s'incorporà. Expressant gargots es mirava la dona i l'home repetidament, tocant-se la cara. Quin mal al nas!

En Llorenç, ajagut al terra, es mirava la dona de l'interior del lavabo i la noia que l'havia tomat, amb estranyesa i indignació. Quin mal al cul!

I això és to... i això és to... i això és tot, amics!

Col·labora:

 INSTITUCIÓ PUIG - PORRET
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA

En la propera edició: **Jofre Bardolet, de Vic**

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

RAIMON
'Al vent'

Edigsa, 1963

Als 12 o 13 anys estudiava intern en un col·legi de Barcelona. Quan sortia els caps de setmana, sempre m'aturava a mirar l'aparador d'una botiga de discos de la plaça Congrés Eucarístic. Allà hi havia les últimes novetats, els primers discos dels Beatles, de Bob Dylan, etc. I entre les novetats, aquest EP (quatre cançons) de Raimon, el seu primer disc, estem a l'any 1963, gairebé a la prehistòria. Em feia gràcia la cara d'empipat del cantant a la portada, i em cridaven molt l'atenció els títols de les cançons, tan curts i tan secs: "Al vent", "A colps", "Som" i "La pedra". Amb el temps, aquestes cançons, sobretot "Al vent", es van convertir en clàssics de la cançó en català. Quan finalment vaig poder escoltar el disc, em va entusiasmar. Una veu que més que cantar esgaripava, que vivia cadascun dels versos de les cançons com si fos l'últim que faria en la vida. Les lletres, senzilles, però que deien més que la gran majoria de

cançons llavors de moda. I pràcticament només acompanyat amb una guitarra acústica, sense gaires arranjaments. Per mi era tota una novetat. Després, evidentment, Raimon es va anar sofisticant, i va fer millors discos que aquest, però la força, la puresa, les ganes d'aquest disc són irrepetibles. No sé ben bé quan va començar oficialment la Nova Cançó, però per mi va començar amb aquest disc de Raimon.

NOTES

Nova resurrecció de Sau, ara pels 30 anys de 'Quina nit'

Sau30 ha començat a enregistrar una pel·lícula que s'emetrà pròximament per Televisió de Catalunya. La part central de la gravació, d'un caràcter similar a la que recentment va fer Sopa de Cabra a les ruïnes d'Empúries per presentar el seu darrer disc, *La gran onada*, es va fer a principis de juliol a l'Observatori Astronòmic d'Albanyà, a l'Alt Empordà. L'objectiu és recrear un viatge per l'univers a través de les cançons del disc *Quina nit*, que va ser el més exitós de la trajectòria de Sau i del qual enguany es compleix el 30è aniversari. Amb la pel·lícula, Sau es convertirà en un dels únics grups d'àmbit nacional (al costat de Sopa de Cabra) a disposar d'un film-

concert inspirat en els que en el seu moment van fer Pink Floyd a Pompeia o els Coldplay a l'històric "Live in Jordan". A part de la pel·lícula, que dirigeix el realitzador de cinema i publicitat Manel Buch, les cançons del disc també seran la base d'una nova gira de Sau30 que es titularà "Quina nit. Quina lluna". Els concerts començaran a principis de 2021 i s'hi podran escoltar cançons poc habituals com *La lluna i jo*, *Glòria per tu*, *Al final del carrer* o *Restaurant xinès*, juntament amb d'altres de més emblemàtiques com *És inútil continuar*, *Envia'm un àngel*, *Si un dia he de tornar* o *Boig per tu*, la peça estrella del disc *Quina nit*. El retorn (puntual, en el seu moment) de Sau per celebrar el 30è aniversari de la formació, doncs, tindrà continuïtat.

EL TEST

Esther Condal

Primer instrument que vas tocar? El piano amb Benjamí Santacana, gran persona i pedagog. **Primer bolo en directe?** Va ser als 15 anys. Tocava el clarinet i amb una oboïsta i una fagotista ens vam posar a tocar a les Rambles tota una tarda. Vam fer un bon calaix. **Quants discos tens?** En tenia molts i cada vegada en tinc menys perquè gairebé tota la música que escolto la tinc en format digital. **Salva'n tres.** Impossible. És com salvar tres dels teus fills i deixar morir els altres. **Un concert (com a públic) per recordar.** Patrick Watson a Luz de Gas. Va ser l'últim concert abans de néixer el meu fill; després tot va canviar.

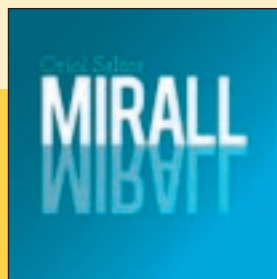

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

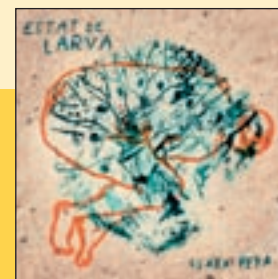
Jordi Sunyer

LES ANXOVETES
'En Ilauna'

L'estiu és l'època ideal per engolir havaneres, sobretot en directe i amb un got de rom cremat als dits. Però si en voleu escoltar a casa comenceu per *En Ilauna*, el darrer disc de Les Anxovetes, una formació curiosa ja que els tres cantants són tot dones en un món, el de l'havanera, que fins fa quatre dies estava monopolitzat per mascles. Les Anxovetes, a més, tant en tècnica vocal com en recursos, passen la mà per la cara a molts dels grups d'havaneres masculins actuals. Per cert, tot i venir de temps de confinament, l'*En Ilauna* el van gravar abans del coronavirus.

ORIOI SALTOR
'Mirall'

Oriol Saltor és conegut sobretot pel seu treball com a guitarrista (i també compositor) al grup de pop-rock La Porta dels Somnis. Des que la banda va entrar en hibernació, però, Saltor s'ha dedicat a gravar discos en solitari amb la guitarra com a gran protagonista i ara hi torna amb *Mirall*, el seu quart àlbum. El disc és un poti-poti estilístic que farà les delícies dels amants de les sis cordes amb rumba, flamenc i versions que aparentment no tenen res a veure, des de la *Danza del Molinero* de Manuel de Falla fins al *Que tinguem sort* de Llach o l'*Hallelujah* de Cohen.

CLARA PEYA
'Estat de larva'

I si Oriol Saltor s'ho fa amb la guitarra, Clara Peya s'ho fa amb el piano. Durant el confinament, l'artista (reconeguda amb el Premi Nacional de Cultura el 2019) ha gravat un treball molt íntim i meditatiu que té un total de 16 cançons. Per cert, el títol de cadascuna d'elles és un monosíl·lab i si s'ajunten tots en surt una frase: "No sé vosaltres però jo necessito pell per viure". El disc, com tot el treball de Peya, és energia i sentiment en estat pur i, com ja és habitual, també és difícil de classificar però molt recomanable. La portada és obra de Fabio Castro.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

OPORTUNITAT PER A LA COHESIÓ

Amb l'emergència econòmica sorgida de la pandèmia del coronavirus ha emergit, i no és el primer cop, la imatge d'una Europa lenta i burocràtica. Atendre les necessitats d'unes economies que han estat forçosament hivernades durant setmanes i que han hagut d'esmerçar recursos públics ingents en sanitat, en prestacions per desocupació, en ajuts als sectors que paraven la mà (gairebé tots), hauria requerit d'una celeritat que els equilibris polítics han posat en dubte el concepte d'unitat que s'hauria de suposar a una institució que es diu, quina paradoxa, Unió Europea.

El que ha acabat sortint després de massa mesos d'anades i vingudes, d'avisos a navegants, d'aliances de conveniència i de discursos de cara a la galeria, ha estat un acord que en l'aparença que ofereixen els grans titulars i en espera que se'n coneguin els detalls no ha deixat ni vencedors ni vençuts. Certament, és un punt de partida més interessant que si hagués estat al contrari. Amb vencedors i vençuts, les mirades de recel entre determinats països del nord i determinats països del sud s'hauria convertit en una esquerra perillosa.

Els titulars deixen clar que, per primera vegada, l'Europa dels 27 assumeix deute propi. Quan es va tirar endavant la moneda única, els experts indicaven que era una moneda coixa, entre d'altres motius, per la inexistència d'aquest endeutament compartit. S'està lluny de la plena unió monetària, però el que s'ha fet amb els fons sorgits per les necessitats de la pandèmia és obrir tímidament la porta.

Una última derivada destacable del pacte és el relaxament en les mesures de control respecte al que havia estat habitual en les operacions de rescat de la crisi de 2008. Aquells homes de negre, aquelles troiques no haurien de formar part del llenguatge descriptiu de les mesures impulsades per la crisi del coronavirus.

Això no significa que no hi haurà deures. En

termes futbolístics, els homes de negre venien a representar el marcatge individual sobre els països que havien rebut ajuts europeus. Ara s'ha optat pel marcatge en zona. Com la funció de les videoconferències de la mà alçada, un país podrà posar el crit d'alerta si considera que algun altre soci s'està apartant de la línia recta. No tindrà dret a vetar, però sí que podrà convèncer la resta i, si ho fa, se'n poden pagar les conseqüències i acabar no rebent els fons compromesos.

El govern espanyol no va dissimular gens la satisfacció per l'acord. Com un dels països més colpejats per la pandèmia, el repartiment dels fons ara acordats beneficien l'Estat, que obté l'equivalent

que va rebre l'Estat espanyol poc després d'accedir al club europeu i que van fomentar una economia de confeti amb trens d'alta velocitat cap a enlloc i una borratxera immobiliària que té poc a veure amb el foment de la productivitat que se li hauria de suposar a una inversió tan elevada.

Ara s'obre una oportunitat per recuperar la credibilitat i convertir els discursos sobre la necessitat de reactivar una economia més industrial –indústria entesa en paràmetres del segle XXI, amb més tecnologia, més cura ambiental i el suport imprescindible de la recerca i la innovació– en realitat.

Els fons que es rebran són conseqüència d'una pandèmia que ha colpejat intensament el país des del punt de vista sanitari, i també des del punt de vista econòmic. Però també s'han d'entendre com una oportunitat per introduir els canvis necessaris a partir de diagnòstics que s'han fet des de fa una pila d'anys però que mai s'han afrontat amb decisió.

I també són previsible deures més dolorosos. No serà estrany que d'aquí a pocs mesos es comenci a veure el peatge que suposa accedir a aquesta gran solidaritat que aparenta tenir Europa: les reformes que van quedar pendents quan, a partir de 2013, l'economia es va reactivar després de la profunda crisi financera estan sobre la taula. Les pensions, el mercat laboral i els esforços per reduir el deute seran deures que el govern haurà d'afrontar aviat.

Europa surt de la llarga cimera dels últims dies embellida amb una capa d'unitat, però per sota encara queden les reticències d'un nord que el sud percep com a gasiu i un sud que el nord considera malgastador. Els estigmes sempre seran persistents. Molts titulars indicaran que el d'aquesta setmana és un acord històric, però el periodista Claudi Pérez era molt oportú aquesta setmana quan citava Borges: "La veritable història és pudorosa; les seves dates essencials poden ser, durant molt de temps, secretes".

al 14% del seu PIB entre les subvencions directes, 72.000 dels 140.000 milions que rebrà Espanya, i els crèdits als quals tindrà dret, prop de 68.000 milions. És una porció important dels 750.000 milions que es repartiran a tot Europa.

Però encara que sobre el paper aquests 72.000 milions siguin a fons perdut i es pugui considerar, per tant, que surten de franc, es fa difícil pensar que hi hagi hagut tanta generositat per part d'uns socis europeus que tendeixen a ser previnguts amb les economies del sud en general i l'espanyola en particular. No els falta del tot raó, vist com es van destinar els recursos ingents dels fons de cohesió

INDICADORS

Descens de l'ocupació

La població ocupada a la demarcació de Barcelona ha caigut un 4,4% al juny per la crisi del coronavirus. En aquest període d'alarma, els llocs de treball han experimentat un descens del 4,8%, mentre que els aturats registrats han augmentat un 33,8%. Són dades de l'*Informe territorial de la demarcació de Barcelona*, elaborat per la Diputació de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona.

Mínim repunt exportador

Les exportacions catalanes han repuntat lleugerament durant el mes de maig després de tocar fons a l'abril però encara són molt inferiors als registres que es donaven el 2019. Així, la crisi de la Covid-19 ha provocat una caiguda del 37,2% de les vendes catalanes a l'exterior en comparació amb el maig de l'any passat, situant-se en 4.292,5 milions d'euros, la pitjor dada en un mes de maig des del 2010.

PONTS DE LLEGENDA

2

Xavier Roviró
i Carme Rubio

EL PONT VELL DE RODA DE TER

Un dels rius principals de Catalunya, el Ter, quan entra a la Plana de Vic pel punt situat just al peu del santuari de la Mare de Déu de la Gleva, fa un gir de noranta graus cap a llevant i canvia de sobte la direcció que duia de nord-sud per la d'oest-est. Inexplicablement el riu abandona les terres planes de Manlleu i Roda i s'endinsa en les feréstegues Guillerries fent-se pas entre espadats i muntanyes escarpades.

Segons tots els indicis, l'actual Pont Vell de Roda, antigament conegut com a Pont del Ter, es va construir sobre l'antic pont romà i s'ha convertit en un dels ponts més antics i característics de la Plana.

HISTÒRIA

Els documents més antics del pont es remunten al segle XI, època en què consten unes deixes destinades a la seva construcció. Més endavant, a mitjans del segle XIV, hi va haver una altra deixa molt notable per reconstruir-lo de les destrosses ocasionades per una riuada. El pont encara va ser objecte d'altres reconstruccions, algunes de certa importància (el 1617, el 1710, el 1940), també ocasionades pels efectes de diferents riuades o altres destruccions. Les reconstruccions, ampliacions, reformes i millores han estat constants al llarg dels segles i en cada cas han representat per als rodencs l'esforç d'haver de costejar una despesa considerable.

DESCRIPCIÓ DEL PONT I CONJUNT MONUMENTAL

El Pont Vell de Roda està format per dues filades de set arcades de mig punt sobreposades, les quals estan sostingudes per grans pilars. Per les seves característiques, el pont actual està classificat com a pont gòtic, originari del segle XV. Anteriorment, el pont tenia al capdamunt una capella dedicada a Santa Maria, la qual es va convertir, l'any 1330, en l'església parroquial de Roda, sota l'advocació de Sant Pere, i al seu voltant va créixer la població de Roda. En el segle XVIII, a partir de 1778 es va construir l'església barroca actual, al damunt de l'església més antiga. Aquestes obres van finalitzar el 1787. La construcció d'aquest temple va fer que la capella dedicada a la Mare de Déu del Sòl del Pont fos traslladada a l'altre extrem del pont, a la part baixa. El 1898, es va construir la segona filada d'arcs sobre el pont vell per intentar solucionar el fort desnivell que havia de salvar el pont. Des de llavors que es diu que Roda té un pont sobre pont i una església a cada cap.

Un element original i interessant del pont de Roda és la presència d'una marededeu, la Mare de Déu del Sòl del Pont, unida al pont des de temps immemorials. Això respon a una tradició molt antiga anterior al cristianisme, segons la qual els ponts que eren claus per salvar l'obstacle que representava un riu tenien la seva divinitat pròpia. Un cop cristianitzada la societat, aquella devoció pagana va ser substituïda per la de la marededeu, la qual vetlla pel pont i per tots aquells que el travessen. En una de les arcades del pont es va trobar una imatge molt antiga tallada amb pedra que representava una divinitat precristiana protectora del pont; aquella imatge es va conservar en un pedró durant molts anys fins que va ser destruïda durant la Guerra Civil del 1936-1939. La Mare de Déu del Sòl del Pont és tan antiga com el mateix pont a qui deu el nom i la devoció.

LA LLEGENDA

Ramon Muntmany, un avi de les Masies de Roda, ja fa molts anys ens va explicar la història següent:

“Diuen que hi va haver una guerra i van amagar la marededeu ben amagada. Perquè no la trobessin, la van colgar. Al cap de molts anys van fer el pont i un home, un treballador, la va trobar tot fent l'arcada del pont. Se la va emportar a Manlleu, però ella va tornar tota sola cap al pont de Roda. Aquest home la tornava a trobar i se la tornava a emportar. Això va passar diverses vegades i cada cop tornava a Roda. Davant d'això li van aixecar una capella al capdavant del pont i la van deixar allà, i encara hi és. Van fer-ne una església allà on la van trobar i en van dir la Mare de Déu del Sòl del Pont.

Aquesta Mare de Déu guarda de les desgràcies a tots els que passen pel pont. Mireu que n'han passat molts, de casos, i mai hi ha hagut cap desgràcia!”

Pont Vell
de Roda de Ter

El corrent del Ter acostuma a ser el que correspon a un riu de cabal mitjà, el qual sovint presenta revingudes que transformen la seva placidesa habitual en torrentades perilloses. El volum significatiu d'aquest riu i les seves crescudes freqüents fan que els ponts que es van construir per superar el seu pas, construccions imprescindibles per restablir la comunicació entre una part i l'altra de la Plana de Vic, siguin considerats com a obres de realització complexa i difícil.

La *stratta francisca*, o camí de França, era l'antiga calçada romana que, passant a través de les planes de Vic i d'Olot, comunicava Barcelona amb França. Quan aquesta via arribava a Roda, el camí encara havia de saltar l'obstacle del pas del riu Ter, un dels punts estratègics més dificultosos del recorregut. Els romans van fer en aquest indret una gran obra d'enginyeria que es pot considerar similar a la del pont del Diable de Martorell, un altre dels passos clau de la xarxa de comunicacions de terres catalanes, perquè la via que comunicava Barcelona amb les terres de ponent havia de superar el riu Llobregat. El Pont Vell de Roda, doncs, avui recorda una de les actuacions emblemàtiques de l'enginyeria romana damunt del territori.

REFRANY

*Passa pel pont, Martí,
encara que arribis
demà al matí.*

1	Pont de Queralt
2	Pont Vell de Roda
3	Pont del Remei
4	Pont de Manlleu
5	Pont d'en Bruguer
6	Pont d'en Cabreta
7	Pont de Sau i Querós
8	Pont de Camprodon
9	Pont de Torruella

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Som miralls els uns dels altres?

L'interès per estudiar i comprendre el comportament dels éssers vius s'aborda, des de fa milers d'anys, des de moltes disciplines i aproximacions científiques. El coneixement de com els éssers vius es desenvolupen des de l'inici de les seves vides, creixen i aprenen, es relacionen amb el seu entorn i amb altres éssers vius, ha estat focus d'estudi des de caçadors i recol·lectors curiosos i observadors fins a científics interessats en disciplines molt especialitzades.

Les formes de vida diverses i organitzades, quan l'entorn canvia i cal adaptar-se, segueixen sent misterioses i continuen atraient l'interès de comprensió d'aquesta meravella que anomenem vida. Els fisiòlegs especialitzats a estudiar animals, i especialment aquells més propers evolutivament als éssers humans, no deixen de trobar diferències i similituds entre espècies, que porten a formular teories i paradigmes sobre com es comuniquen éssers entre si i com aprenen a viure.

L'etologia, que estudia el comportament animal, i la psicologia en el cas de l'ésser humà, ens ensenyen la importància dels primers impactes després de néixer, en el desenvolupament d'habilitats

i capacitats d'adaptació a l'entorn.

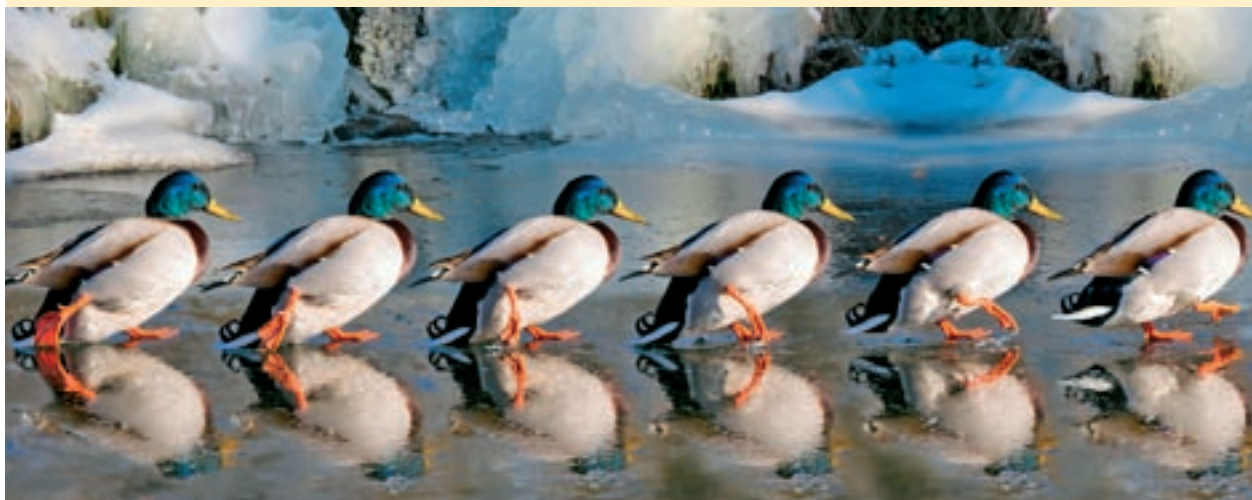
La fisiologia, especialment la neurofisiologia, ens ajuda a entendre com el nostre organisme, com el nostre sistema nerviós, està preparat per aprendre ràpidament de l'entorn, especialment d'altres éssers, simplement per *imitació* o *modelatge* de conductes.

En els éssers humans hi ha una àrea en el cervell, l'àrea de Broca, on es localitzen la major part de les anomenades neurones mirall. Les neurones mirall són les *responsables* que sapiguem imitar tan bé i aprenguem d'altres éssers humans simplement repetint el que percebem a través dels nostres sentits. Quan veiem o percebem, de vegades de forma inconscient, un badall, sentim la necessitat de badallar. Quan percebem que altres persones de l'entorn riuen, ploren, ballen, criden o somriuen, és probable que, especialment quan som petits, fem el mateix.

Aquestes connexions que s'estableixen gràcies a les neurones mirall faciliten que s'estableixin vincles entre persones que van molt més enllà dels comportaments. També podem arribar a sentir el que sent un altre ésser humà. Les neurones mirall ens aporten la capacitat d'empatitzar i casualment a la mateixa zona de sistema nerviós on estan localitzades més neurones mirall també hi ha la zona més implicada en el llenguatge. Empatia i comunicació, imitació i comprensió de l'altre faciliten connexions molt intenses entre grups humans. Podríem dir que són la base de la unió entre els membres del grup.

Des d'una perspectiva adaptativa, aquestes connexions són les que afavoreixen que puguem compartir, acompanyar, donar suport, ensenyar i aprendre fàcilment.

L'empatia ens permet ser flexibles, adaptant comportaments diferents als nostres de forma ràpida. De vegades aquestes connexions són tan fortes que podem arribar a compartir sentiments i emocions realment profunds i sentir que som els miralls dels uns en els altres.

L'HORÒSCOP

Dhanna Astròloga

ÀRIES (Del 21/3 al 20/4)

Si no dorms prou, podries somatitzar amb alguna molèstia. Amb el Sol per la Casa V cercaràs com sigui el teu temps d'esbarjo. Estàs enèrgic i acceptes algun repte.

CRANC (Del 22/6 al 21/7)

La imaginació vola i et costa concentrar-te. Usa la creativitat per expressar el que sents. El Sol per Casa II inclina a posar més energia a resoldre assumptes econòmics.

BALANÇA (Del 24/9 al 23/10)

A la feina pots experimentar confusió o manca d'informació i esbrines quina és la situació. Amb Urà per Casa VIII seria bo aprofitar per millorar les relacions sexuals.

CAPRICORN (Del 22/12 al 20/1)

Noves responsabilitats econòmiques, però també és temps de maduració. Si has fet els deures, s'obren les portes a l'alliberació. Estàs combatiu i fins i tot territorial.

TAURE (Del 21/4 al 20/5)

Normalment ets realista, però en un assumpte sentimental pot ser que no vegis la veritable dimensió del problema. Si prens una mica de distància, podràs veure-ho millor.

LLEÓ (Del 22/7 al 23/8)

El Sol entra al teu signe. Enhorabona! Inicies una nova etapa i ho fas amb cautela i l'atenció posada en qüestions familiars. Podràs fer una escapadeta per relaxar-te.

ESCORPÍ (Del 24/10 al 22/11)

S'activa el sector professional i d'objectius més alts. Si contenes les ganes de començar un projecte, ara mous fitxa. Es pot despertar l'atracció sexual amb una amitat.

AQUARI (Del 21/1 al 19/2)

La connexió actual entre família i feina pot afavorir els teus objectius laborals. Algú proper podria ajudar-te. El Sol per Casa VII activa les qüestions de parella.

Del 24-07-2020 al 30-07-2020

BESSONS (Del 21/5 al 21/6)

Compta fins a deu abans de dir el que penses. Estàs una mica *accelerat* i podries penedir-te de les teves paraules. Sents necessitat de concretar el teu futur laboral.

VERGE (Del 24/8 al 23/9)

Els afers sentimentals poden estar a l'ordre del dia i no mancaran les oportunitats. El Sol és a Casa XII i és temps d'atendre el teu món interior i millorar el descans.

SAGITARI (Del 23/11 al 21/12)

Tot i que encara pots viure alguna situació incòmoda, vas recuperant el terreny que havies cedit a qui no tocava i t'ocupes de tu i de perfilar la teva manera de viure.

PEIXOS (Del 20/2 al 20/3)

La salut està connectada al teu món interior, especialment en aquest moment. Si practiques la desconexió o una teràpia alliberadora, et sentiràs millor, més lleuger.

CINEMES

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret

'La amabilidad de los extraños'

De Lone Scherfig

Faula moderna sobre la gentilesa humana

La reputada cineasta danesa Lone Scherfig –responsable de films tan reconeguts com *Italiano para principiantes* (2001), *Wilbur se quiere suicidar* (2002) o *Una educación* (2009)– fa el salt internacional amb la coproducció canadenc-europea *La amabilidad de los extraños*, on la cineasta debuta en solitari en l'escriptura del guió.

Film inaugural del 69è Festival Internacional de Cinema de Berlín 2019, *La amabilidad de los extraños* arrenca amb un breu pròleg en què una mare jove, Clara (Zoe Kazan), se'n va de casa amb els seus dos fills, abandonant el marit de matinada. A partir d'aquest moment tota la trama se situarà a

Nova York i retrobem els fugitius que es busquen la vida com poden per Manhattan, mancats de recursos i sense un sostre on aixoplugar-se, mentre es revela que escapen dels maltractaments que el pare, agent de policia, infligeix als seus fills.

La vida en la indigència de Clara i els seus dos nanos s'incrustarà en un format d'històries creuades i repartiment coral en què es copsa el bategar de la ciutat a través de la vida diària de diferents personatges excèntrics i pintorescos. D'una banda, una solitària infermera d'urgències d'hospital, Alice (Andrea Risoboroug), que també porta, com pot, una segona feina, una teràpia de grup de suport.

Altres personatges que conformen aquest mosaic humà són una desferra humana, Jeff (Caleb Landry Jones), que no té manera de conservar cap feina, o un advocat fracassat (Jay Baruchel) i el seu amic expresidiari, Marc (Tahar Rahim).

La amabilidad de los extraños intenta fer un retrat de la pobresa, la solitud, la fragilitat humana o la dura supervivència a la gran urbs. És una mostra de cinema benintencionat que reposa sobre el motiu de les segones oportunitats amb un alè d'esperança i de futur. Un cant a la solidaritat i la fraternitat humana de la bona gent que li dona un aire de comèdia social capriana. Un plantejament que l'apropa, però, a l'estil de les faules i els contes. I és que, al capdavall, no deixa de ser una comèdia blanca, amable, tova, feta entre cotó fluix.

Es tracta d'un cinema de l'abraçada, de la compassió, focalitzat en la gentilesa humana. En aquest cinema d'autoajuda, un restaurant rus, regentat per Marc, esdevindrà una espècie d'epicentre, un punt de trobada, que servirà perquè tots els personatges puguin trobar el seu encaix i redreçar les seves malmeses vides. En aquest film d'extens repartiment destaca especialment el treball interpretatiu de l'actriu Zoe Kazan, qui abraça un ample registre dramàtic. També sobresurten les maneres despreocupades, cíniques i elegants del propietari del local rus, Timofey (Bill Nighy), perfecte en el seu paper de secundari còmic.

SINOPSIS

LA FAMILIA QUE TÚ ELIGES

EUA 2019. Dir. Tyler Nilson i Mike Schwartz. Amb Zack Gottsagen, Shia LaBeouf i Dakota Johnson. Drama. Zak és un jove amb síndrome de Down que s'escapa de la residència per perseguir el seu somni de convertir-se en un lluitador professional en una escola de lluita. Una sèrie de circumstàncies el porten a trobar-se amb Tyler, un delinqüent que també ha fugit i que es convertirà en el seu entrenador i aliat. L'aventura els porta a conèixer Eleanor, una infermera una mica peculiar que se'ls uneix en el viatge a través del nord de Califòrnia.

LA PROFESORA DE PIANO

Alemanya 2019. Dir. Jan Ole Gerster. Amb Corinna Harfouch i Tom Schilling. Drama. És el 60è aniversari de Lara, a qui no li falten motius per celebrar-ho: el seu fill Viktor farà el concert de piano més important de la seva carrera. Ella va ser qui va projectar i va guiar la seva trajectòria musical, però porten diverses setmanes sense parlar i res sembla indicar que Lara serà benvinguda en el seu debut com a

intèrpret professional. Sense pensar-s'ho dues vegades, compra totes les entrades que queden a la venda i les distribueix entre els que es va trobant. Però com més s'esforça perquè la vetllada sigui un èxit, més es descontrola tot.

MADRE OSCURA

EUA 2019. Dir. Brett Pierce i Drew T. Pierce. Amb John-Paul Howard i Piper Curda. Terror. Un adolescent problemàtic que tracta de superar la separació dels seus pares es veu immers en una lluita contra una bruixa de més de mil anys que viu sota la pell de la seva veïna.

PADRE NO HAY MÁS QUE UNO 2

Espanya 2020. Dir. Santiago Segura. Amb Santiago Segura, Toni Acosta i Martina d'Antiochia. Comèdia. Amb el triomf de l'assistent virtual Conchy, Javier s'ha convertit en líder del xat de mares i tot marxa sobre

rodes. Sembla tenir-ho tot sota control, però la notícia inesperada de l'arribada d'un nou bebè ho posa tot de potes enlaire... i per rematar-ho, arribarà la sogra.

RETRATO DE UN AMOR

EUA 2020. Dir. Stella Meghie. Amb Keith Stanfield i Issa Rae. Drama. Quan la famosa fotògrafa Christina Eames mor inesperadament, la seva filla Mae Morton es queda confosa, enfadada i plena de preguntes. Quan troba una fotografia amagada en una caixa de seguretat, Mae comença a investigar la vida de jove de la seva mare, iniciant al mateix temps un apassionat i inesperat romanç amb un periodista, Michael Block.

SCOOBY

EUA 2020. Dir. Tony Cervone. Animació. Scooby i la colla enfronten el seu misteri més complicat: un complot per alliberar el gos fantasma Cèrber contra el

món. Mentre corren per detenir l'apocalipsi dels gossos, el grup descobreix que Scooby té un èpic destí que ningú va sospitar mai.

SUPERAGENTE MAKEY

Espanya 2020. Dir. Alfonso Sánchez. Amb Leo Harlem, Silvia Abril i Jordi Sánchez. Comèdia. José Miguel, *Makey*, és un policia trempat que adora la seva feina al barri de Carabanchel i amb un sentit de la responsabilitat i l'honor desmesurat. La seva vida fa un tomb quan és degradat a agent de mobilitat i destinat a la Costa del Sol a causa d'un greu error. Allà *Makey* es retrobarà amb la seva filla, amb qui fa anys que no es parla, i es veurà, sense moure un dit, embolicat en una perillosa trama de narcotràfic internacional. *Makey* està a punt de convertir-se en el protagonista de les pel·lícules d'acció amb les quals sempre ha somiat.

THE BEAST

Corea del Sud 2019. Dir. Lee Jung-Ho. Amb Lee Sung-min i Yoo Jae-Myeong. Acció. Una nena és trobada amb les extremitats amputades. Dos detectius, Han-su i Min-tae,

rivals des de sempre, es fan càrrec del cas. Al principi, la recerca es resol fàcilment quan Han-su arresta el presumpte sospitós, però, tot i així, aviat es converteix en un misteri quan Min-tae aixeca sospites sobre l'arrestat. Mentrestant, Han-su es topa amb algú que li insisteix que en coneix el veritable culpable.

VOCES

Espanya 2020. Dir. Àngel Gómez Hernández. Amb Rodolfo Sancho, Ramón Barea i Ana Fernández. Terror. Sara, Daniel i el seu fill de 9 anys arriben a la casa en la qual pretenen començar una nova vida, sense saber que aquesta propietat ha estat coneguda des de sempre als voltants com "la casa de les veus". El nen, Eric, és el primer a advertir que darrere cada porta s'oculten estranys sons i s'intueixen veus que sembla que intenten comunicar-se amb la família. El que atribueixen en principi a un producte de la imaginació d'Eric es converteix ràpidament en una inquietant realitat també per als seus pares. Hi ha realment veus a la casa? I en aquest cas, d'on venen? Qui són? Què volen?

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge
Casal Camprodoní	Reina de corazones	-	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00

RIBES DE FRESE		Divendres	Dissabte	Diumenge
Catalunya	Un monstre ve a veure'm	-	19.00	-
	Frozen II	-	-	18.00

RIPOLL		Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	¡Scooby!	18.30	19.15	18.30

VIC		Divendres, dissabte i diumenge	Dilluns i dimarts	Dimecres i dijous
Sucre	Mi hermano persigue dinosaurios (cat.)	16.45, 18.45 i 21.35	-	16.30 i 18.50
	¡Scooby!	18.15	16.20	18.15
	¡Scooby! (cat.)	16.25 i 17.15	18.10	16.25 i 17.00
	The Beast (cat.)	17.20	-	17.15
	Padre no hay más que uno 2	-	-	16.30, 17.15, 18.20, 20.10 i 22.00
	The Beast	19.05 i 21.30	-	19.05 i 21.30
	Superagente Makey	16.30, 18.20, 20.10 i 22.00	16.30, 18.20 i 20.10	16.50, 18.40, 20.05 i 21.45
	Zapatos rojos y los siete trolls (cat.)	16.30	-	16.30
	La familia que tú eliges	16.40	-	20.05 i 22.00
	Retrato de un amor	17.15, 19.50 i 21.50	20.00 i 22.00	18.25, 20.00 i 21.45
	La profesora de piano	19.35 i 21.45	-	22.00
	Pavarotti (VOSE)	19.00 i 21.40	-	21.40
	Madre oscura	18.15, 20.05 i 22.00	22.00	18.15 i 21.55

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	¡Scooby! (cat.)	17.00	17.00	17.00	17.00
	La profesora de piano	19.00	19.00	21.00	19.00
	Superagente Makey	21.00	-	19.00	21.00

GRANOLLERS		De divendres a dijous
Ocine	Madre oscura	16.15, 18.15, 20.15 i 22.15 / 19.15
	Zapatos rojos y los siete trolls	17.00 i 19.00 / 18.15
	Bloodshot (Atmos)	21.00
	Onward (Atmos)	17.45
	El hombre invisible (Atmos)	20.00 i 22.15
	¡Scooby!	16.30, 18.30, 20.30 i 22.30 / 17.30 i 19.30
	¡Scooby! (cat.)	21.30
	The Gentleman	17.00
	La llamada de lo salvaje	21.15
	Under the Skin (VOSE)	17.15
	Fantasy Island	19.30
	Unplanned	21.45
	Voces	16.30, 18.30, 20.30 i 22.30
	Superagente Makey	16.30, 18.30, 20.30 i 22.30 / 17.30, 19.30 i 21.30
	Retrato de un amor	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30
	Las aventuras del Dr. Dolittle	16.00
	La lista de los deseos	20.20
	La maldición del guapo	22.20
	La familia que tú eliges (cat.)	16.15
	La familia que tú eliges	18.15, 20.20 i 22.30

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Cinema Edison	La profesora de piano	19.00 i 22.00 (VOSC)	19.00 i 22.00	19.00 (VOSC)	-
	Spider-man: un nou univers	-	-	-	22.00

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1								■				
2						■						
3			■								■	
4					■							
5								■				
6		■										■
7							■					
8				■						■		
9	■							■				
10						■						
11			■									■
12					■							
13									■			

HORIZONTALS: 1. Va molt bé per no confondre's amb el crit de la sardina. Ni amb aquest altre peix, més antic que la infàmia / 2. Et decantes per sacsejar el pesto. Vents amb aspecte de brillants / 3. Pronom xinesc. Baixos relleus a les cames. Cap de cony / 4. S'assembla a això però com més cap allà. Simbolitza la declaració d'amor a un tal Morell / 5. De primera, com l'espàrrec. La Carla abandonada pel millor amic / 6. Tercera de tres. Autonomia del tomàquet?: no, automutilació animal / 7. Convertir la carn en ròstbif. Feia nusos sense avançar / 8. Escassa activitat. Empait, encaç, més d'aquest que no d'aquell. Va de cul / 9. Embutllofi la paret per culpa de la insistència del vent. 4.000 metres quadrats al centre de Veracru / 10. Metall molt usat per cuinar. Es venja des de terra del mal tracte sofert a la boca / 11. Una i altra i. Aspireu d'una manera que no és genuïna. Continua tercera / 12. Fan ratlles per l'altra banda. És a Etiòpia com a la torre el tòrrid / 13. Fa totes les feines i no en sap fer cap.

Sigui com a missa.
VERTICALS: 1. Amiga de gratar-se la panxa al sol. Sala de vistes a l'interior de les oficines / 2. Obturo, obstrueixo. Cromàticament tenen tendències tardorals / 3. Ànima de màrtir. Sou un pes, quan assegureu que ja esteu. Pic sense mànec / 4. Vomitat?: no, legalment restituït. Al veí no li cau mai, aquest cigar / 5. Sigui altre cop com a missa però diferent. Són coses d'orelles. Una miconona de res / 6. I una altra de nes. Introduir la fura pel cau perquè el conill fugi per dalt. Multiplica pans, peixos i el que sigui / 7. Pa insuls i mut?: no, arc de l'horitzó. Tan antipàtica que surt de la dutxa intacta / 8. Transicions entre hàbitats diferents. Van Gogh va usar set colors, per pintar-los / 9. El negoci del testafarro. Transformació que sol deixar sense paraules / 10. Fa companyia als pobres de solemnitat. Espais buits, acolorits o aplaudits / 11. Un pessic d'ironia. Rentaré com l'àvia valenciana. Parell de dos / 12. Els ampostins ho veuen clar, que és una estella. Bosc que

SUDOKUS

AMIC

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: fàcil

		5		2	9	7		4
		8	4	1			5	3
		2						9
	8	4					7	
	3		5			6		8
5			9	8	7	3		
				9				
	2	3		6			9	7
6	9					8		

Dificultat: mitjana

	2	4		9				6
	8	6	4	1	5			
						3	1	
6					1	4		8
7	3		8	4			5	
		1				6		9
		3			2			6
					9	5		
2		8	1					

SOLUCIONS

6	9	7	2	5	4	8	3	1
4	2	3	1	6	8	5	9	7
8	5	1	7	9	3	4	2	6
5	1	6	9	8	7	3	4	2
7	3	9	5	4	2	6	1	8
2	8	4	6	3	1	9	7	5
3	4	2	8	7	5	1	6	9
9	7	8	4	1	6	2	5	3
1	6	5	3	2	9	7	8	4

Dificultat: fàcil

2	6	8	1	5	4	7	9	3
4	1	7	6	3	9	5	8	2
5	9	3	7	8	2	1	4	6
8	4	1	5	2	3	6	7	9
7	3	9	8	4	6	2	5	1
6	5	2	9	7	1	4	3	8
9	7	5	2	6	8	3	1	4
3	8	6	4	1	5	9	2	7
1	2	4	3	9	7	8	6	5

Dificultat: mitjana

1	S	O	R	D	I	N	A	A	M	I	A			
2	O	P	T	E	S	Z	E	S	Z	E	F	I	R	S
3	L	I	R	I	C	E	S	V	A	R	I	C	E	S
4	A	L	L	O	A	M	O	R	E	L	L			
5	C	O	L	L	O	N	U	T	O	R	L	A		
6	E	A	U	T	O	T	O	M	I	A				
7	R	O	S	T	I	R	N	U	A	V	A			
8	A	C	T	O	U	E	S	T	A	V				
9	R	E	B	U	F	I	A	C	R	E				
10	C	O	U	R	E	X	I	C	L	E	T			
11	I	S	E	S	P	U	R	I	A	V	E			
12	N	E	I	V	E	T	I	O	P	I	D			
13	E	S	C	A	R	A	S	V	A	S	I	A		